

32003L0109

23.1.2004

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKEJ ÚNIE

L 16/44

SMERNICA RADY 2003/109/ES

z 25. novembra 2003

o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 63 ods. 3 a 4,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽⁴⁾,

keďže:

- (1) s cieľom postupného vytvárania priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, Zmluva o založení Európskeho spoločenstva umožňuje prijatie opatrení, zameraných na zabezpečenie voľného pohybu osôb, v spojení s ďalšími opatreniami, vzťahujúcimi sa na kontroly na vonkajších hraniciach, azyl a migráciu a prijatie opatrení, vzťahujúcich sa azyl, migráciu a zaručenie práv štátnych príslušníkov tretích krajín;
- (2) Európska Rada na svojom mimoriadnom zasadnutí v Tampere v dňoch 15. a 16. októbra 1999 vyhlásila, že právne postavenie štátnych príslušníkov tretích krajín by malo byť priblížené k právnemu postaveniu štátnych príslušníkov členských štátov a že osobe, ktorá sa určitú stanovenú dobu oprávnenne zdržiava v členskom štáte a ktorá je držiteľom povolenia na dlhodobý pobyt, by mali byť priznané v členskom štáte jednotné práva, ktoré sa čo najviac približujú právam občanov Európskej únie;
- (3) táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady, ktoré uznáva predovšetkým Európska dohoda o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Charta základných práv Európskej únie;

- (4) integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín s povolením na dlhodobý pobyt v členských štátoch je kľúčovým prvkom v rozvíjaní ekonomickej a sociálnej súdržnosti, základného cieľa spoločenstva, uvedeného v zmluve;
- (5) členské štáty by mali uplatňovať ustanovenia tejto smernice bez diskriminácie na základe pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických znakov, jazyka, viery alebo presvedčenia, politických alebo iných názorov, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, pôvodu, zdravotného postihnutia, veku, alebo sexuálnej orientácie;
- (6) hlavným kritériom na získanie právneho postavenia osoby s dlhodobým pobytom by mala byť dĺžka pobytu na území členského štátu. Pobyt by mal byť oprávnený a zároveň nepretržitý, aby sa preukázalo, že osoba sa v krajine usadila. Vypracujú sa ustanovenia s určitým druhom flexibility, takže by sa brali do úvahy okolnosti, za ktorých by osoba mohla dočasne opustiť územie;
- (7) k získaniu právneho postavenia osoby s dlhodobým pobytom sú štátni príslušníci tretích krajín povinní dokázať, že majú postačujúce zdroje a zdravotné poistenie, aby sa nestali pre členský štát bremenom. Členské štáty, pri posudzovaní vlastníctva stabilných a pravidelných zdrojov, môžu brať do úvahy faktory, ako sú príspevky do dôchodkového systému a plnenie daňových povinností;
- (8) okrem toho, štátni príslušníci tretích krajín, ktorí si prajú získať a udržať právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom, nesmú predstavovať hrozbu pre verejný poriadok alebo bezpečnosť štátu. Verejným poriadkom sa môže rozumieť odsúdenie za spáchanie závažného trestného činu;
- (9) ekonomické hladisko by nemalo byť dôvodom na zamietnutie priznania postavenia osoby s dlhodobým pobytom a nepovažuje sa za zásah do príslušných podmienok;
- (10) sa vypracuje súhrn pravidiel postupu na posudzovanie žiadostí o povolenie na dlhodobý pobyt. Tieto postupy by mali byť efektívne a kontrolovateľné, s ohľadom na bežnú pracovnú záťaž správy členských štátov, mali by byť aj transparentné a spravodlivé, aby sa tým, ktorých sa to týka, ponúkla primeraná právna istota. Nemali by sa vytvárať prostriedky pre bránenie výkonu práva na pobyt;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 240 E, 28.8.2001, s. 79.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 284 E, 21.11.2002, s. 102.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 36, 8.2.2002, s. 59.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 19, 22.1.2002, s. 18.

- (11) uznanie právneho postavenia osoby s dlhodobým pobytom by malo byť potvrdené vydaním povolenia na pobyt, ktoré umožňuje tým, ktorých sa to týka ľahko a ihneď preukázať ich právne postavenie. Takéto povolenia na pobyt by takisto mali spĺňať technické normy na vysokej úrovni, predovšetkým čo sa týka ochrany proti falšovaniu a pozmeňovaniu, s cieľom vyhnúť sa zneužívaniu v členskom štáte, v ktorom je povolenie udelené a v členských štátoch, v ktorých sa vykonáva právo na pobyt;
- (12) k vytvoreniu skutočného nástroja pre integráciu osôb s dlhodobým pobytom do spoločnosti v ktorej žijú, osoby s dlhodobým pobytom by mali požívať rovnoprávnosť v prístupe spolu s občanmi členského štátu v širokom rozsahu v ekonomickej a sociálnej oblasti, za podmienok ustanovených touto smernicou;
- (13) so zreteľom na sociálnu pomoc, sa možnosť obmedzenia výhod pre osoby s dlhodobým pobytom na základné výhody sa chápe v tom zmysle, že táto koncepcia pokrýva najmenej podporu v rozsahu minimálneho príjmu, pomoc v prípadoch ochorenia, tehotenstva, rodičovskej pomoci a dlhodobej starostlivosti. Spôsoby udeľovania týchto výhod upravuje vnútroštátne právo;
- (14) členský štát je povinný umožniť prístup maloletým osobám k systému vzdelávania za podobných podmienok, aké sa vzťahujú na ich štátnych príslušníkov;
- (15) pojem študijných grantov v oblasti odbornej prípravy nezahŕňa opatrenia, ktoré sú financované v rámci sociálnej pomoci. Navyiac, prístup k študijným grantom môže závisieť od skutočnosti, že osoba, ktorá žiada o takýto grant, samotná spĺňa podmienky na získanie povolenia na dlhodobý pobyt. Pri udeľovaní študijných grantov môžu členské štáty brať do úvahy skutočnosť, že občania únie môžu získať rovnakú výhodu v krajine pôvodu;
- (16) osoby s dlhodobým pobytom požívajú zvýšenú ochranu proti vyhosteniu. Táto ochrana sa zakladá na kritériách určených rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva. K zaručeniu ochrany proti vyhosteniu členské štáty poskytujú účinné opravné prostriedky;
- (17) zosúladenie podmienok na získanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom podporuje vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi. Určité členské štáty vydávajú povolenia s trvalou alebo neobmedzenou platnosťou za podmienok, ktoré sú priaznivejšie ako podmienky ustanovené touto smernicou. Možnosť uplatnenia priaznivejších vnútroštátnych ustanovení zmluva nevyklučuje. Na účely tejto smernice sa však zabezpečí, že povolenia vydané za priaznivejších podmienok nezakladajú právo na pobyt v iných členských štátoch;
- (18) vytváranie podmienok, s ohľadom na ktoré štátni príslušníci tretej krajiny, ktorí majú dlhodobý pobyt získajú právo na pobyt v inom členskom štáte, by malo prispieť k efektívnej realizácii vnútorného trhu ako oblasti, v ktorej je zaručený voľný pohyb osôb. Takisto by mohlo vytvárať hlavný faktor mobility, predovšetkým na trhu zamestnanosti únie;
- (19) malo by sa upraviť, že právo na pobyt v inom členskom štáte sa môže vykonávať s cieľom práce osôb ako zamestnancov alebo samostatne zárobkovo činných osôb, štúdiá, alebo dokonca na usadenie sa bez vykonávania akejkoľvek formy hospodárskej aktivity;
- (20) členovia rodiny by mali mať možnosť usadiť sa v inom členskom štáte spolu s osobou s dlhodobým pobytom, aby sa zachovala jednota rodiny a aby nedošlo k bráneniu výkonu práva na pobyt osoby s dlhodobým pobytom. S ohľadom na členov rodiny, ktorí môžu sprevádzať alebo sa pripojiť k osobám s dlhodobým pobytom, sú členské štáty povinné venovať osobitnú pozornosť situácii detí zdravotne postihnutých osôb a prvostupňovým príbuzným v priamej dedičnej línii, ktorí sú na nich závislí;
- (21) členský štát, v ktorom osoba s dlhodobým pobytom mieni vykonávať svoje právo na pobyt by mal byť schopný preveriť, či dotknutá osoba spĺňa podmienky na zdržiavanie sa na jeho území. Takisto by mal byť schopný preveriť, či dotyčná osoba nepredstavuje hrozbu pre verejný poriadok, bezpečnosť štátu a verejné zdravie;
- (22) aby sa právo na pobyt nestalo bezvýznamným, osoby s dlhodobým pobytom požívajú v druhom členskom štáte rovnaký prístup za podmienok upravených touto smernicou, aký požívajú v členskom štáte, v ktorom získali povolenie. Poskytnutie výhod v rámci sociálnej pomoci nemá dopad na možnosť členských štátov zrušiť povolenie na pobyt, ak dotyčná osoba naďalej nespĺňa požiadavky uvedené v tejto smernici;
- (23) štátnym príslušníkom tretích krajín sa poskytne možnosť získania postavenia osoby s dlhodobým pobytom v členskom štáte, kam sa presťahovali a rozhodli sa usadiť za porovnateľných podmienok ako sú tie, ktoré sa požadujú na jeho získanie v prvom členskom štáte;

- (24) ciele navrhovaného opatrenia, predovšetkým určenie podmienok na priznanie a odňatie postavenia osoby s dlhodobým pobytom, ako aj k takémuto postaveniu sa vzťahujúcich práv a podmienok na vykonávanie práva na pobyt u osôb s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte, nemožno dostatočným spôsobom dosiahnuť členskými štátmi a pretože sa môžu lepšie dosiahnuť z dôvodu rozsahu a účinkov činnosti spoločenstvom, môže spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity, ako je ustanovené v článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality, ako je ustanovené v článku 5, táto smernica nepresahuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov;
- (25) v súlade s článkom 1 a 2 Protokolu o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, tieto členské štáty sa nezúčastňujú na prijatí tejto smernice a nie sú ňou viazané a ani sa na ne nevzťahuje;
- (26) v súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, Dánsko sa nezúčastňuje na prijatí tejto smernice a nie je ňou viazané a ani sa na neho nevzťahuje,
- b) „osoba s dlhodobým pobytom“ znamená akéhokoľvek štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má postavenie osoby s dlhodobým pobytom, ako je ustanovené v článkoch 4 až 7;
- c) „prvý členský štát“ znamená členský štát, ktorý po prvýkrát priznal postavenie osoby s dlhodobým pobytom štátnemu príslušníkovi tretej krajiny;
- d) „druhý členský štát“ znamená akýkoľvek členský štát, iný ako ten, ktorý po prvýkrát priznal postavenie osoby s dlhodobým pobytom štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, a v ktorom táto osoba s dlhodobým pobytom vykonáva svoje právo na pobyt;
- e) „členovia rodiny“ znamená štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí pobývajú v predmetnom členskom štáte v súlade so smernicou Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny ⁽¹⁾;
- f) „utečenec“ znamená štátny príslušník tretej krajiny, požívajúci štatút utečenca v zmysle Ženevského dohovoru o postavení utečencov z 28. júla 1951, zmeneného a doplneného Protokolom podpísaným v New Yorku 31. januára 1967;
- g) „povolenie na pobyt ES osoby s dlhodobým pobytom“ znamená povolenie na pobyt vydané dotknutým členským štátom po získaní postavenia osoby s dlhodobým pobytom.

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa oprávnenne zdržiavajú na území členského štátu.

2. Táto smernica sa nevzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín ktorí:

- a) sa zdržiavajú s cieľom štúdií alebo odbornej prípravy;
- b) sú oprávnení sa zdržiavať v členskom štáte na základe dočasnej ochrany alebo požiadali o povolenie na pobyt na tomto základe a očakávajú rozhodnutie o svojom postavení;
- c) sú oprávnení sa zdržiavať v členskom štáte na základe subsidiárnej formy ochrany v súlade s medzinárodnými záväzkami, vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou členských štátov, alebo požiadali o povolenie na pobyt na tomto základe a očakávajú rozhodnutie o svojom postavení;

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Táto smernica upravuje:

- a) podmienky na priznanie a odňatie postavenia osoby s dlhodobým pobytom, ktorý udeľuje členský štát s ohľadom na štátnych príslušníkov tretích krajín, oprávnené sa zdržiavajúcich na jeho území, ako aj k tomu sa vzťahujúce práva a
- b) podmienky na pobyt v členských štátoch, iných ako je ten štát, ktorý priznal postavenie osoby s dlhodobým pobytom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí požívajú toto postavenie.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice:

- a) „štátny príslušník tretej krajiny“ znamená akúkoľvek osobu, ktorá nie je občanom únie v zmysle článku 17 ods. 1 zmluvy;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 251, 3.10.2003, s.12.

- d) sú utečencami alebo požiadali o ich uznanie za utečencov a o žiadostiach ktorých zatiaľ nebolo s konečnou platnosťou rozhodnuté;
- e) sa zdržiavajú len dočasne ako „au pair“ alebo sezónny pracovník, alebo ako pracovník vyslaný poskytovateľom služieb s cieľom cezhraničného poskytovania služieb, alebo ako cezhraniční poskytovatelia služieb, alebo v prípadoch, v ktorých bolo ich povolenie na pobyt formálne obmedzené;
- f) požívajú právne postavenie podľa Viedenského dohovoru o diplomatických stykoch z roku 1961, Viedenského dohovoru o konzulárnych stykoch z roku 1963, Dohovoru z roku 1969 o osobitných misiách alebo Viedenského dohovoru o zastupovaní štátov v ich vzťahoch s medzinárodnými organizáciami všeobecného charakteru z roku 1975.

3. Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby tým boli dotknuté priaznivejšie ustanovenia:

- a) bilaterálnych a multilaterálnych dohôd medzi spoločenstvom alebo medzi spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a tretími krajinami na strane druhej;
- b) bilaterálnych dohôd už uzatvorených medzi členským štátom a treťou krajinou pred dátumom nadobudnutia účinnosti tejto smernice;
- c) Európskeho dohovoru o usadení z 13. decembra 1955, Európskej sociálnej charty z 18. októbra 1961, revidovanej Európskej sociálnej charty z 3. mája 1987 a Európskeho dohovoru o právnom postavení migrujúcich pracovníkov z 24. novembra 1977.

KAPITOLA II

PRÁVNE POSTAVENIE OSOBY S DLHODOBÝM POBYTOM V ČLENSKOM ŠTÁTE

Článok 4

Doba pobytu

1. Členské štáty priznávajú postavenie osoby s dlhodobým pobytom štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sa zdržiavajú oprávnené a nepretržite na ich území päť rokov bezprostredne pred podaním príslušnej žiadosti.
2. Obdobia pobytu z dôvodov uvedených v článku 3 ods. 2 písm. e) a f) sa neberú do úvahy na účely započítania obdobia uvedeného v ods. 1

So zreteľom na prípady, na ktoré sa vzťahuje článok 3 ods. 2 písm. a), ak dotknutý štátny príslušník tretej krajiny získal povolenie na pobyt, ktorý mu umožňuje priznanie postavenia osoby

s dlhodobým pobytom, pri výpočte obdobia uvedeného v ods. 1 sa vezme do úvahy len polovičná dĺžka obdobia pobytu na účely štúdia alebo odbornej prípravy.

3. Obdobie neprítomnosti na území príslušného členského štátu nesmú prerušiť obdobie, ktoré je uvedené v ods. 1 a musia sa brať do úvahy pri výpočte, ak sú kratšie ako šesť po sebe idúcich mesiacov a nepresiahnu spolu 10 mesiacov počas obdobia uvedeného v ods. 1

V určitých prípadoch alebo za výnimočných okolností prechodného charakteru a v súlade s vnútroštátnym právom, členské štáty môžu akceptovať, že dlhšie obdobie neprítomnosti, ako je obdobie uvedené v prvom pododseku nepreruší obdobie uvedené v ods. 1 V takýchto prípadoch členské štáty nevezmú do úvahy rozhodujúce obdobie neprítomnosti do započítania obdobia uvedeného v ods. 1

Odlišne od druhého pododseku môžu členské štáty vziať do úvahy pri výpočte celkového obdobia uvedeného v ods. 1, obdobia neprítomnosti, ktoré sa vzťahujú na vyslanie z pracovných dôvodov, vrátane poskytovania cezhraničných služieb.

Článok 5

Podmienky na získanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom

1. Členské štáty si vyžadujú od štátnych príslušníkov tretích krajín dôkazy o tom, že oni sami a na nich závislí členovia rodiny majú:
- a) stabilné a pravidelné zdroje, ktoré sú postačujúce pre nich a členov ich rodiny, bez zataženia systému sociálnej pomoci dotknutého členského štátu. Členské štáty vyhodnotia tieto zdroje s odvolaním sa na ich povahu a pravidelnosť a môžu vziať do úvahy výšku minimálneho platu a dôchodku pred podaním žiadosti o priznanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom;
- b) nemocenské poistenie s ohľadom na všetky riziká bežne pokryté v prípade vlastných štátnych príslušníkov v príslušnom členskom štáte.

2. Členské štáty môžu vyžadovať od štátnych príslušníkov tretích krajín, aby vyhovelí integračným podmienkam v súlade s vnútroštátnym právom.

Článok 6

Verejný poriadok a bezpečnosť štátu

1. Členské štáty môžu odmietnuť priznať postavenie osoby s dlhodobým pobytom z dôvodu verejného poriadku alebo bezpečnosti štátu.

Pri prijímaní príslušného rozhodnutia členský štát posúdi závažnosť alebo druh trestného činu proti verejnému poriadku, alebo bezpečnosti štátu, alebo nebezpečenstvo, ktoré hrozí od príslušnej osoby, pričom sa primerane zohľadňuje dĺžka pobytu a existencia spojenia s krajinou pôvodu.

2. Zamietnutie uvedené v ods. 1 nesmie byť založené na ekonomických dôvodoch.

Článok 7

Získanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom

1. K získaniu postavenia osoby s dlhodobým pobytom, dotknutý štátny príslušník tretej krajiny musí podať žiadosť na príslušné orgány členského štátu, v ktorom sa zdržiava. K žiadosti musia byť priložené písomné dôkazy podľa vnútroštátneho práva, že spĺňa podmienky ustanovené v článkoch 4 a 5, ako aj na základe vyžiadania platný cestovný doklad alebo jeho overená kópia.

2. Príslušné vnútroštátne orgány musia čo najskôr žiadateľovi písomne oznámiť rozhodnutie a v každom prípade najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu podania žiadosti. Každé takéto rozhodnutie musí byť dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny oznámené v súlade s úradným postupom podľa príslušných vnútroštátnych právnych predpisov.

Za výnimočných okolností spojených so zložitou prešetrovanou žiadosťou, sa môže lehota uvedená v prvom pododseku, predĺžiť.

Naviac, príslušná osoba je informovaná o svojich právach a povinnostiach podľa tejto smernice.

Akékoľvek dôsledky, vyplývajúce z neprijatia žiadneho rozhodnutia do konca lehoty stanovenej v tomto ustanovení, sa musia určiť podľa vnútroštátnych právnych predpisov príslušného členského štátu.

3. Ak sú splnené podmienky ustanovené v článkoch 4 a 5 a osoba nepredstavuje hrozbu v zmysle článku 6, príslušný členský štát prizná dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny postavenie osoby s dlhodobým pobytom.

Článok 8

Povolenie na pobyt ES osoby s dlhodobým pobytom

1. Postavenie osoby s dlhodobým pobytom je trvalé s výhradou článku 9.

2. Členské štáty vydajú povolenie na pobyt ES osoby s dlhodobým pobytom osobám s dlhodobým pobytom. Povolenie je platné najmenej na dobu piatich rokov a obnovuje sa automaticky po uplynutí platnosti a ak sa to vyžaduje, na základe žiadosti.

3. Povolenie na pobyt osoby s dlhodobým pobytom môže byť vydané vo forme nálepky alebo osobitného dokumentu. Musí byť

vydané v súlade s pravidlami a štandardným vzorom, uvedeným v nariadení Rady (ES) č. 1030/2002 z 13. júna 2002, ktorým sa stanovuje jednotný formát povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích štátov⁽¹⁾. Pod názvom „druh povolenia“, členské štáty uvedú „osoba s dlhodobým pobytom – ES“.

Článok 9

Odňatie alebo strata postavenia

1. Osoby s dlhodobým pobytom nie sú naďalej oprávnené ponechať si postavenie osoby s dlhodobým pobytom v týchto prípadoch:

- zistenie podvodného získania postavenia osoby s dlhodobým pobytom;
- prijatie opatrenia na vyhostenie za podmienok ustanovených v článku 12;
- v prípade neprítomnosti na území spoločenstva za obdobie dvanástich po sebe nasledujúcich mesiacov.

2. Odlišne od ods. 1 písm. c), môžu členské štáty ustanoviť, že neprítomnosť presahujúca dvanásť po sebe nasledujúcich mesiacov alebo kvôli osobitným alebo výnimočným dôvodom nemá za následok odňatie alebo stratu postavenia.

3. Členské štáty môžu stanoviť, že osoba s dlhodobým pobytom nie je naďalej oprávnená ponechať si postavenie osoby s dlhodobým pobytom v prípadoch, ak predstavuje hrozbu pre verejný poriadok, pri zvážení závažnosti trestných činov, ktoré spáchala, ale takáto hrozba nie je dôvodom na vyhostenie v zmysle článku 12.

4. Osoba s dlhodobým pobytom, ktorá sa zdržiava v inom členskom štáte v súlade s kapitolou III nie je naďalej oprávnená ponechať si postavenie osoby s dlhodobým pobytom, ktorý získala v prvom členskom štáte, ak je takéto postavenie priznané v inom členskom štáte podľa článku 23.

V každom prípade po šiestich rokoch neprítomnosti na území členského štátu, ktorý priznal postavenie osoby s dlhodobým pobytom, príslušná osoba nie je naďalej oprávnená ponechať si postavenie osoby s dlhodobým pobytom v uvedenom členskom štáte.

Odlišne od druhého pododseku, dotknutý členský štát môže ustanoviť, že na základe osobitných dôvodov si osoba s dlhodobým pobytom môže ponechať svoje postavenie v uvedenom členskom štáte v prípade neprítomnosti, za obdobie presahujúce šesť po sebe nasledujúcich mesiacov.

5. So zreteľom na prípady uvedené v ods. 1 písm. c) a v ods. 4, členské štáty, ktoré priznali postavenie, zabezpečia jednoduchší postup na opätovné získanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 157, 15.6.2002, s.1.

Uvedený postup sa uplatní najmä v prípadoch osôb, ktoré sa zdržiavajú v druhom členskom štáte z dôvodu štúdia.

Podmienky a postup pre opätovné získanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom upravuje vnútroštátne právo.

6. Uplynutie platnosti povolenia na pobyt ES osoby s dlhodobým pobytom nesmie v žiadnom prípade mať za následok odňatie alebo stratu postavenia osoby s dlhodobým pobytom.

7. Ak odňatie alebo strata postavenia osoby s dlhodobým pobytom nemá za následok odsun, členský štát umožní dotknutej osobe zostať na jeho území, ak spĺňa podmienky ustanovené vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo ak nepredstavuje hrozbu pre verejný poriadok alebo bezpečnosť štátu.

Článok 10

Procesné záruky

1. Každé rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o postavenie osoby s dlhodobým pobytom alebo odňatie tohto postavenia musí byť odôvodnené. Každé takéto rozhodnutie sa oznámi dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny v súlade s úradným postupom podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Oznámenie obsahuje poučenie o opravných prostriedkoch a lehotách na ich uplatnenie.

2. Ak je odmietnutá žiadosť o postavenie osoby s dlhodobým pobytom, alebo je toto postavenie odňaté, alebo došlo k jeho strate, alebo nie je obnovené povolenie na pobyt, dotknutá osoba má právo vzniesť právnu námietku v dotknutom členskom štáte.

Článok 11

Rovnaké zaobchádzanie

1. Osoby s dlhodobým pobytom majú nárok na rovnaké zaobchádzanie ako štátni príslušníci vo vzťahu k:

- prístupu k zamestnaniu a samostatnej zárobkovej činnosti, pokiaľ takéto činnosti nezahŕňajú, hoci aj na prechodnú dobu, vykonávanie verejnej moci a k podmienkam zamestnávania a pracovným podmienkam, vrátane podmienok, ktoré sa týkajú prepustenia a odmeňovania;
- všeobecnému vzdelávaniu a odbornému vzdelávaniu, vrátane študijných grantov, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi;
- uznávaní profesionálnych diplomov, osvedčení a iných kvalifikácií, v súlade s vnútroštátnym právom;
- sociálnemu zabezpečeniu, sociálnej pomoci a sociálnej ochrany, ako je vymedzené vo vnútroštátnom práve;
- daňovým výhodám;
- prístupu k tovaru a službám a poskytovaniu tovarov a služieb dostupných pre verejnosť a k postupom pre získanie ubytovania;

g) slobode združovania a zapájania sa a členstva v organizácii, zastupujúcej pracovníkov alebo zamestnancov, alebo akejkoľvek organizácii, ktorej členovia vykonávajú určitú profesiu, vrátane podpory priznaných takýmito organizáciami, bez toho, aby tým boli dotknuté vnútroštátne ustanovenia o verejnom poriadku a bezpečnosti štátu;

h) k voľnému prístupu na celé územie príslušného členského štátu, vrátane obmedzení určených vnútroštátnymi právnymi predpismi z dôvodov bezpečnosti.

2. S ohľadom na ustanovenia ods. 1, písm. b), d), e), f) a g), dotknutý členský štát môže obmedziť rovnaké zaobchádzanie v prípadoch, keď bydlisko alebo obvyklé miesto pobytu osoby s dlhodobým pobytom alebo členov jeho rodiny, na ktorých žiadal/a podporu, sa nachádza na území príslušného členského štátu.

3. Členské štáty môžu obmedziť rovnaké zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi v týchto prípadoch:

- členské štáty môžu zachovať obmedzenia prístupu k zamestnaniu alebo samostatnej zárobkovej činnosti v prípadoch, keď v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo právnymi predpismi spoločenstva, sú tieto činnosti vyhradené pre štátnych príslušníkov, občanov EÚ alebo občanov EHP;
- členské štáty môžu požadovať dôkaz o zodpovedajúcej jazykovej zručnosti pre prístup ku všeobecnému vzdelávaniu a odbornému vzdelávaniu. Prístup na univerzitu môže byť predmetom splnenia osobitných predpokladov na vzdelanie.

4. Členské štáty môžu obmedziť rovnaké zaobchádzanie vo vzťahu k sociálnej pomoci a sociálnej ochrane na základnú podporu.

5. Členské štáty môžu rozhodnúť o umožnení poberania ďalšej podpory v oblastiach uvedených v ods. 1

Členské štáty môžu taktiež rozhodnúť o rovnakom zaobchádzaní v oblastiach, ktoré nie sú uvedené v ods. 1

Článok 12

Ochrana proti vyhosteniu

1. Členské štáty môžu rozhodnúť o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom, len ak predstavuje skutočnú a dostatočne vážnu hrozbu pre verejný poriadok alebo bezpečnosť štátu.

2. Rozhodnutie uvedené v ods. 1 nesmie byť založené na ekonomických dôvodoch.

3. Pred prijatím rozhodnutia o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom, členský štát zohľadní tieto faktory:

- dĺžku pobytu na jeho území;
- vek príslušnej osoby;

- c) dôsledky pre príslušnú osobu a členov rodiny;
- d) spojenie s krajinou pôvodu, alebo stratu spojenia s krajinou pôvodu.

4. V prípade prijatia rozhodnutia o vyhostení sa osobe s dlhodobým pobytom poskytnú účinné opravné prostriedky v dotknutom členskom štáte.

5. Osobám s dlhodobým pobytom bez dostatočných zdrojov musí byť poskytnutá právna pomoc za rovnakých podmienok, aké sa vzťahujú na štátnych príslušníkov štátu, v ktorom sa zdržiavajú.

Článok 13

Priaznivejšie vnútroštátne ustanovenia

Členské štáty môžu vydať povolenia na pobyt s trvalou alebo neobmedzenou platnosťou za podmienok, ktoré sú priaznivejšie ako tie, ktoré sú ustanovené touto smernicou. Takéto povolenia na pobyt nezakladajú právo na pobyt v inom členskom štáte, podľa kapitoly III tejto smernice.

KAPITOLA III

POBYT V ĎALŠÍCH ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH

Článok 14

Zásady

1. Osoba s dlhodobým pobytom získa právo na pobyt na území iného členského štátu, ako je ten, ktorý mu priznal postavenie osoby s dlhodobým pobytom na obdobie presahujúce tri mesiace za predpokladu, že sú splnené podmienky ustanovené v tejto kapitole.

2. Osoba s dlhodobým pobytom sa môže zdržiavať v druhom členskom štáte z týchto dôvodov:

- a) vykonávanie hospodárskej činnosti vo forme zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti;
- b) štúdií, alebo odborného vzdelávania;
- c) iné účely.

3. V prípadoch vykonávania hospodárskej činnosti v forme zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti podľa ods. 2 písm. a), môžu členské štáty preskúmať situáciu na trhu práce a uplatniť svoje vnútroštátne postupy s ohľadom na požiadavky, prípadne obsadenie voľného miesta alebo na vykonávanie takýchto činností.

Z dôvodov politiky pracovného trhu môže členský štát uprednostniť občanov únie pred štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ak tak ustanovujú právne predpisy spoločenstva, ako aj pred štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí sa oprávnené zdržiavajú a poberajú podporu v nezamestnanosti v dotknutom členskom štáte.

4. Odlišne od ustanovení ods. 1, môžu členské štáty obmedziť celkový počet osôb, oprávnených na udelenie práva na pobyt za

predpokladu, že takéto obmedzenia sú už ustanovené v platných právnych predpisoch na prijatie štátnych príslušníkov tretích krajín v čase prijatia tejto smernice.

5. Táto kapitola sa netýka pobytu osôb s dlhodobým pobytom na území členských štátov:

- a) ako zamestnancov, vyslaných poskytovateľom služieb na účely cezhraničného poskytovania služieb;
- b) ako poskytovateľov cezhraničných služieb.

Členské štáty môžu rozhodnúť, v súlade s vnútroštátnym právom, o podmienkach, za ktorých môžu osoby s dlhodobým pobytom, ktorí si želajú presťahovať sa do druhého členského štátu s cieľom vykonávania hospodárskej činnosti ako sezónni pracovníci, sa môžu zdržiavať v tomto členskom štáte. Cezhraniční pracovníci môžu taktiež podliehať osobitným ustanoveniam vnútroštátneho práva.

6. Táto kapitola sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté príslušné právne predpisy spoločenstva, ktoré sa týkajú sociálneho zabezpečenia so zreteľom na štátnych príslušníkov tretej krajiny.

Článok 15

Podmienky na pobyt v druhom členskom štáte

1. Osoba s dlhodobým pobytom je povinná čo najskôr a najneskôr do troch mesiacov po vstupe na územie členského štátu požiadať príslušné orgány tohto členského štátu o povolenie na pobyt.

Členské štáty môžu prijať, že osoba s dlhodobým pobytom predložila žiadosť o povolenie na pobyt príslušným orgánom druhého členského štátu, a to ešte počas pobytu na území prvého členského štátu.

2. Členské štáty môžu od dotknutých osôb požadovať predloženie dôkazov o tom, že majú:

- a) stabilné a pravidelné finančné zdroje, ktoré sú postačujúce pre nich samých a členov ich rodín, bez toho, aby boli odkázaní na sociálnu pomoc príslušného členského štátu. Pre každú z kategórií, uvedených v článku 14 ods. 2, členské štáty vyhodnotia tieto zdroje s ohľadom na ich charakter a pravidelnosť a môžu vziať do úvahy výšku minimálnych miezd a dôchodkov;
- b) nemocenské poistenie, pokrývajúce všetky riziká v druhom členskom štáte, bežne pokryté v prípade ich vlastných štátnych príslušníkov v dotknutom členskom štáte.

3. Členské štáty môžu požadovať od štátnych príslušníkov tretích krajín, aby vyhovelí integračným opatreniam v súlade s vnútroštátnym právom.

Táto podmienka sa nevzťahuje na prípady, ak sa vyžaduje od dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny, aby vyhovel integračným podmienkam na získanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom v súlade s ustanoveniami článku 5 ods. 2

Bez toho, aby bol dotknutý druhý pododsek, od dotknutej osoby sa môže požadovať účasť na jazykových kurzoch.

4. K žiadosti sa priloží písomné potvrdenie podľa vnútroštátneho práva, že príslušná osoba spĺňa príslušné podmienky, ako aj povolenie na dlhodobý pobyt a platný cestovný doklad alebo ich overené kópie.

Dôkazy, uvedené v prvom pododseku môžu taktiež zahŕňať dokumenty, ktoré sa týkajú zodpovedajúceho ubytovania.

Predovšetkým:

a) v prípade vykonávania hospodárskej činnosti môže členský štát požadovať od príslušnej osoby predloženie dôkazu:

i) o tom, že ak sú v zamestnaneckom pomere, že majú pracovnú zmluvu, vyhlásenie od zamestnávateľa, že sú prijatí, alebo návrh pracovnej zmluvy, za podmienok určených vnútroštátnymi právnymi predpismi. Členské štáty určia, ktoré z uvedených foriem dôkazov, požadujú;

ii) o tom, že ak sú samostatne zárobkovo činní, že majú dostatočné finančné prostriedky v súlade s vnútroštátnym právom na vykonávanie hospodárskej činnosti v takom rozsahu, s uvedením potrebných dokumentov a povolení;

b) v prípade štúdia alebo odborného vzdelávania, môže členský štát požadovať od príslušnej osoby poskytnutie dôkazu o prijatí na akreditované zariadenie s cieľom štúdií alebo odborného vzdelávania.

Článok 16

Členovia rodiny

1. Ak osoba s dlhodobým pobytom vykonáva svoje právo na pobyt v druhom členskom štáte a rodina už bola vytvorená v prvom členskom štáte, sú členovia rodiny, ktorí spĺňajú podmienky uvedené v článku 4 ods. 1 smernice 2003/86/ES oprávnení doprevádzať alebo sa pripojiť k osobe s dlhodobým pobytom.

2. Ak osoba s dlhodobým pobytom vykonáva svoje právo na pobyt v druhom členskom štáte a rodina už bola vytvorená v prvom členskom štáte, môžu byť členovia rodiny, iní ako tí, ktorí sú uvedení v článku 4 ods. 1 smernice 2003/86/ES oprávnení doprevádzať alebo sa pripojiť k osobe s dlhodobým pobytom.

3. S ohľadom na predloženie žiadosti o povolenie na pobyt sa uplatňujú ustanovenia článku 15 ods. 1

4. Druhý členský štát môže požadovať od príslušných členov rodiny spolu s ich žiadosťou o povolenie na pobyt predloženie:

a) povolenia na pobyt ES osoby s dlhodobým pobytom alebo povolenia na pobyt a platného cestovného dokladu, alebo ich overené kópie;

b) dôkazu o tom, že sa zdržiavajú ako členovia rodiny osoby s dlhodobým pobytom v prvom členskom štáte;

c) dôkazu o tom, že majú stabilné a pravidelné finančné zdroje, ktoré sú pre nich dostatočné bez toho, aby boli odkázaní na sociálnu pomoc príslušného členského štátu alebo že osoba s dlhodobým pobytom má pre nich takéto zdroje a poistenie, ako aj nemocenské poistenie, pokrývajúce všetky riziká v druhom členskom štáte. Členské štáty vyhodnotia tieto zdroje s ohľadom na ich charakter a pravidelnosť a môže zviať do úvahy výšku minimálnych príjmov a dôchodkov.

5. Smernica 2003/86/ES sa uplatňuje, aj keď rodina ešte nebola založená v prvom členskom štáte.

Článok 17

Verejný poriadok a bezpečnosť štátu

1. Členské štáty môžu odmietnuť žiadosti o povolenie na pobyt osôb s dlhodobým pobytom alebo členov ich rodín, ak dotknutá osoba predstavuje hrozbu pre verejný poriadok a bezpečnosť štátu.

Pri prijímaní príslušného rozhodnutia členský štát zväzi závažnosť alebo druh trestného činu proti verejnému poriadku alebo bezpečnosti štátu, spáchaného osobou s dlhodobým pobytom, alebo člena(-ov) jeho rodiny, alebo nebezpečenstva, ktoré hrozí od dotknutej osoby.

2. Rozhodnutie uvedené v ods. 1 nesmie byť založené na ekonomickom základe.

Článok 18

Verejné zdravie

1. Členské štáty môžu odmietnuť žiadosti o povolenie na pobyt osôb s dlhodobým pobytom, alebo ich rodín, ak osoby predstavujú hrozbu pre verejné zdravie.

2. Jediné choroby, kvôli ktorým môže byť odmietnuté povolenie vstupu alebo právo na pobyt na území druhého členského štátu, sú choroby určené príslušnými opatreniami Svetovej zdravotníckej organizácie a také ďalšie infekčné alebo nákazlivé parazitárne ochorenia, ktoré sú predmetom ochranných ustanovení vo vzťahu k štátnym príslušníkom hostiteľskej krajiny. Členské štáty nesmú zavádzať nové obmedzujúce ustanovenia alebo postupy.

3. Ochorenia, získané po vydaní prvého povolenia na pobyt v druhom členskom štáte, nie sú dôvodom na odmietnutí obnoviť povolenie alebo k vyhosteniu z krajiny.

4. Členský štát môže vyžadovať zdravotné vyšetrenie osôb, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, aby sa potvrdilo, že tieto netrpia žiadnou chorobou podľa ods. 2 Takéto zdravotné vyšetrenia, ktoré môžu byť bezplatné, sa nevykonávajú systematicky.

Článok 19

Skúmanie žiadostí a vydávanie povolení na pobyt

1. Príslušné vnútroštátne orgány spracujú žiadosti do štyroch mesiacov od dátumu ich podania.

Ak k žiadosti nie sú pripojené písomné dôkazy, uvedené v článkoch 15 a 16 alebo vo výnimočných prípadoch spojené s ťažkosťami preskúmania žiadostí, môže byť lehota uvedená v prvom pododseku predĺžená na dobu nepresahujúcu tri mesiace. V takých prípadoch príslušné vnútroštátne orgány informujú o tejto skutočnosti žiadateľa.

2. V prípade splnenia podmienok ustanovených v článkoch 14, 15 a 16, za predpokladu dodržania ustanovení vzťahujúcich sa na verejný poriadok a verejné zdravie v článkoch 17 a 18, druhý členský štát vydá osobe s dlhodobým pobytom obnoviteľné povolenie na pobyt. Toto povolenie na pobyt musí byť na základe podania žiadosti v prípade požiadavky, obnoviteľné po uplynutí platnosti. Druhý členský štát informuje prvý členský štát o svojom rozhodnutí.

3. Druhý členský štát je povinný členom rodiny osoby s dlhodobým pobytom vydať obnoviteľné povolenia na pobyt, platné počas rovnakej doby, ako povolenie vydané osobe s dlhodobým pobytom.

Článok 20

Procesné záruky

1. Každé rozhodnutie o odmietnutí žiadosti o povolenie na pobyt musí byť odôvodnené. Dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny sa oznámi v súlade s úradným postupom pri oznamovaní podľa príslušných vnútroštátnych predpisov. Oznámenie obsahuje poučenie o opravných prostriedkoch a lehotách na ich uplatnenie.

Akékoľvek následky, vyplývajúce z neprijatia takéhoto rozhodnutia v lehote uvedenej v článku 19 ods. 1, sa upravia vo vnútroštátnych právnych predpisoch príslušného členského štátu.

2. Pri odmietnutí žiadosti o povolenie na pobyt alebo ak povolenie nie je obnovené, alebo je odňaté, dotknutá osoba má právo vzniesť právnu námietku v dotknutom členskom štáte.

Článok 21

Rovnaké zaobchádzanie v druhom členskom štáte

1. Čo najskôr po získaní povolenia na pobyt, ustanoveného v článku 19 v druhom členskom štáte, osoby s dlhodobým pobytom majú nárok na rovnaké zaobchádzanie v oblastiach a za podmienok uvedených v článku 11.

2. Osoby s dlhodobým pobytom majú prístup na trh práce v súlade s ustanoveniami ods. 1

Členské štáty môžu ustanoviť, že osoby uvedené v článku 14 ods. 2 písm. a) majú obmedzený prístup k činnostiam s ohľadom

na zamestnanie, ktoré sa odlišujú od tých, na ktoré dostali povolenie na pobyt na základe podmienok ustanovených vnútroštátnymi právnymi predpismi na obdobie nepresahujúce 12 mesiacov.

Členské štáty môžu rozhodnúť, v súlade s vnútroštátnym právom, o podmienkach, za ktorých môžu osoby uvedené v článku 14 ods. 2 písm. b) alebo c) mať prístup k zamestnaniu, alebo samostatnej zárobkovej činnosti.

3. Členovia rodiny osoby s dlhodobým pobytom po získaní povolenia na pobyt, ustanoveného podľa článku 19 v druhom členskom štáte, v tomto členskom štáte rovnaké práva, ktoré sú uvedené v článku 14 smernice 2003/86/ES.

Článok 22

Odňatie povolenia na pobyt a povinnosť readmisie

1. Po získaní postavenia osoby s dlhodobým pobytom štátnym príslušníkom tretej krajiny môže druhý členský štát rozhodnúť o odmietnutí obnovenia alebo o odňatí povolenia na pobyt a môže uložiť dotknutej osobe a členom jej rodiny, v súlade s postupmi ustanovenými vnútroštátnym právom, vrátane postupov týkajúcich sa odsunu, opustiť jeho územie v týchto prípadoch:

- na základe verejného poriadku alebo bezpečnosti štátu, ako je vymedzené v článku 17;
- keď sa ďalej neplnia podmienky ustanovené v článkoch 14, 15 a 16;
- keď sa štátny príslušník tretej krajiny nezdržiava oprávnené v príslušnom členskom štáte.

2. Ak druhý členský štát prijme jedno z opatrení uvedených v ods. 1, prvý členský štát je povinný bezodkladne prijať späť bez formálnych postupov osobu s dlhodobým pobytom a členov jej rodiny. Druhý členský štát oznámi prvému členskému štátu svoje rozhodnutie.

3. Po priznaní postavenia osoby s dlhodobým pobytom štátnym príslušníkom tretej krajiny a bez toho, aby to malo dopad na povinnosť readmisie uvedenej v ods. 2, druhý členský štát môže prijať rozhodnutie o odsune štátneho príslušníka tretej krajiny z územia únie, v súlade a so zárukami ustanovenými v článku 12 zo závažných dôvodov, ktoré sa týkajú verejného poriadku alebo bezpečnosti štátu.

V takýchto prípadoch, pri prijímaní uvedeného rozhodnutia, je druhý členský štát povinný sa poradiť s prvým členským štátom.

Ak druhý členský štát prijme rozhodnutie o odsune dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny, je povinný prijať primerané opatrenia na jeho účinné vykonanie. V takýchto prípadoch poskytne druhý členský štát prvému členskému štátu príslušné informácie s ohľadom na vykonanie rozhodnutia o odsune.

4. Rozhodnutia o odsune nemusia byť spojené s trvalým zákazom pobytu v prípadoch uvedených v ods. 1 písm. b) a c).

5. Povinnosť vykonať readmisiu uvedenú v ods. 2 sa uplatňuje bez toho, aby to malo dopad na možnosť osoby s dlhodobým pobytom a členov jej rodiny presťahovať sa do tretieho členského štátu.

Článok 23

Získanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom v druhom členskom štáte

1. Po predložení žiadosti druhý členský štát prizná osobám s dlhodobým pobytom postavenie, ktoré je ustanovené v článku 7 za predpokladu dodržania ustanovení článkov 3, 4, 5 a 6. Druhý členský štát oznámi svoje rozhodnutie prvému členskému štátu.

2. Postup stanovený v článku 7 sa vzťahuje na predloženie a preskúmanie žiadostí o priznanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom v druhom členskom štáte. Článok 8 sa vzťahuje na vydávanie povolenia k pobytu. Pri odmietnutí žiadosti sa uplatňujú procesné záruky podľa článku 10.

KAPITOLA IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 24

Správa a revízia doložka

Pravidelne a po prvýkrát najneskôr do 23. januára 2011, Komisia zašle Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice v členských štátoch a navrhne také zmeny a doplnenia, ktoré môžu byť potrebné. Tieto návrhy na zmeny a doplnenia sa vykonajú na základe priorit vo vzťahu k článkom 4, 5, 9, 11 a kapitole III.

Článok 25

Kontaktné miesta

Členské štáty určia kontaktné miesta, ktoré budú zodpovedné za prijímanie a odovzdávanie informácií podľa článku 19 ods. 2, článku 22 ods. 2 a článku 23 ods. 1

Členské štáty zabezpečia zodpovedajúcu spoluprácu a výmenu informácií a dokumentáciu podľa prvého odseku.

Článok 26

Transpozícia

Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 23. januára 2006. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

Článok 27

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 28

Adresáti

Táto smernica je adresovaná členským štátom v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

V Bruseli 25. novembra 2003

Za Radu

predseda

G. TREMONTI